

A Fővárosi Ítéltábla a Szerencsés és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek az Oppenheim Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vételár visszafizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. április napján kelt 4.G.42.462/2015/9. számú végzésével kijavított 2015. március 12. napján kelt 4.G.42.462/2014/8. számú ítélete ellen a felperes fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 1.500.000,- (Egymillió-ötszázezer) Ft + áfa ügyvédi munkadíjat, továbbá az államnak az adóhatóság külön felhívására az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes a perben nem álló **M...bau Kft.** alvállalkozója volt a szekszárdi 5/5 hrsz. alatti ingatlanon végzett beruházás kivitelezése során. A megrendelő a szintén perben nem álló **R... és Társa Kft.** volt. Az alperesi munkák ellenértékének biztosítására az alperes és a megrendelő vételi jogot biztosító (opciós) előszerződést kötött az építés tárgyát képező ingatlanra, melyet 1998. szeptember 15. és december 31-e közötti időszakban gyakorolhatott.

Az alperes 1998. május 29-én szintén biztosítéki céllal a **R... és Társa Kft.** tagjaival a kft. üzletrészeinek 60 %-a tekintetében üzletrész átruházásra vonatkozó opciós szerződést kötött, amely alapján a vételi jogát szintén 1998. december 31. napjáig gyakorolhatta.

A **M...bau Kft.** nem egyenlítette ki az alperes 1998. szeptember 3-i keltű, 182.843.500,- Ft összegű számláját, ezért az alperes 1998. október 5. napján a munkavégzést felfüggesztette. Október 6. napján a **M...bau kft.** elállt az alperessel kötött szerződéstől késedelemre és hibás teljesítésre hivatkozással, ugyanezen a napon az alperesre engedményezte a **R... és Társa Kft.**-vel szembeni követeléseit.

Az alperes 1998. október 22. napján kérelmet nyújtott be a földhivatalhoz a vételi jogának és a tulajdonjogának bejegyzése érdekében. A **R... és Társa Kft.** a földhivatali eljárásban az alperes kérelmének az elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy az opciós szerződés az alperes és a **M...bau Kft.** közötti szerződés biztosítéka volt, de az a **M...bau Kft.** elállása folytán megszűnt.

Az alperes a **M...bau Kft.**-vel szemben fennálló követelése érvényesítése érdekében a Fővárosi Bíróságon keresetet nyújtott be. A per ügyszám 5.G.75.033/1999 volt.

Az alperes érvényesíteni kívánta a **R... és Társa Kft.** tagjai által az üzletrészek 60 %-a tekintetében fennálló vételi jogát is. Miután ezt a tagok megtagadták, törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezett a ... Megyei Bíróság mint Cégbíróság előtt, mely eljárást a cégbíróság a Cg....-09-000478/63. számú végzésével az 5.G.75.033/1999. számú per jogerős befejezéséig felfüggesztett.

A ... Körzeti Földhivatal az alperes vételi jog, valamint tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmét az 1999. március 14. napján kelt 34.536/199. számú határozatával elutasította, mellyel szemben az alperes fellebbezést nyújtott be.

A felperes jogelődjét a ... 2000 Rt.-t 1999. április 8. napján hat magánszemély alapította, köztük **B. P. D.** és dr. **H. F.**

Az alperes és a ... 2000 Rt. 1999. augusztus 24-én megállapodást kötöttek egymással, melyet a ... 2000 Rt. képviselőjében (úgyis mint a **R... és Társa Kft.** képviselője) dr. **H. F.** írt alá. Ebben az alperes tájékoztatta a ... 2000 Rt.-t a fentiekről, míg a ... 2000 Rt. arról tájékoztatta az alperest, hogy a **R... és Társa Kft.**-vel kötött szerződések alapján tulajdoni igénye keletkezett a szekszárdi 5/5. hrsz. alatti ingatlan **R... és Társa Kft.** tulajdonában álló tulajdoni hányadára, melynek alapján a tulajdonjogának bejegyzése széljegyen van. Rögzítették, hogy szakvélemény alapján a **M...bau Kft.** vállalkozói díj tartozása az alperes felé 234.044.181,-Ft + áfa, ugyanakkor a **M...bau Kft.** az alperessel szemben 225.000.000,- Ft és járulékai erejéig beszámítási kifogást és kárigényt jelentett be.

A ... 2000 Rt. tudomásul vette, hogy az alperes által a szekszárdi 5/5 hrsz. ingatlanon emelt felépítmény tulajdonjoga a törvény erejénél fogva a földtulajdonos tulajdonába kerül (térítésmentes átadás), kijelentette, hogy hajlandó befogadni az alperes 31.250.000,- Ft összegű számláját, amely a felépítmény áfáját tartalmazza, és az alperesnek a **M...bau Kft.**-vel szemben támasztott, az ingatlanon emelt felépítménnyel összefüggésben keletkezett kártérítési követelését 125.000.000,- Ft vételárért megvásárolja. Az alperes követelése azért kártérítés, mert hajlandó elfogadni a **M...bau Kft.** elállását. A 4.1. pont szerint az alperes lemond a 31.250.000,- Ft áfa és a 125.000.000,- Ft vételár, azaz összesen 156.250.000,- Ft kifizetésétől függően mindenfajta tulajdoni vagy egyéb megtérítési igényéről az általa a perbeli ingatlanon emelt épülettel kapcsolatban, és tudomásul veszi, hogy az épület a Ptk. 97. § (1) bekezdése alapján a földtulajdonost illeti meg, azaz a törvény rendelkezése szerint a felépítmény térítésmentes átadására kerül sor.

A követelés engedményezésére a 100.000.000,- Ft kifizetésének napján kerül sor. A megállapodás rögzítette a fizetési feltételeket és az ütemezést.

A ... 2000 Rt. 1999. szeptember 13. napján átutalással megfizetett az alperesnek 94.500.000,- Ft-ot.

A szerződő felek 1999. október 12. napján módosító megállapodást írtak alá, melynek 1. pontja szerint a korábbi megállapodásban a felek az alperesnek a **M...bau Kft.**-vel szemben fennálló követelése ... 2000 Rt.-re történő átruházása, valamint az alperes által megvalósított felépítmény tulajdonjogának ... 2000 Rt.-nek történő térítésmentes átengedése tárgyában kötöttek megállapodást. A felperesi jogelőd tájékoztatta az alperes képviselőit arról, hogy az alperesen kívülálló, a felperesi érdekkörben felmerült okból nem tudta megszerezni az ingatlan tulajdonjogát, ezért kérte az alperesi képviselőket a módosításra annak érdekében, hogy az alperes közreműködésével szerezhesse meg a tulajdonjogot. Az alperesi képviselők ebbe azzal a feltétellel egyeztek bele, hogy a felperesi jogelőd magára vállalja a módosításban foglaltak végrehajtásának összes kockázatát és költségét. A ... 2000 Rt. biztosította az alperest arról, hogy a ... Földhivatal kész az alperes tulajdonjogát vételi jog gyakorlása útján bejegyezni annak ellenére, hogy az alperes az elsőfokú elutasító határozat elleni fellebbezését a felperesi jogelőd kérésére korábban visszavonta. Erre tekintettel a szerződő felek egymással adásvételi szerződést kötöttek az alperes vételi jogának gyakorlása útján tulajdonába kerülő szekszárdi 5/5 hrsz. alatti ingatlan felperesi jogelőd részére történő eladása tárgyában. A 4. pont szerint a szerződő felek a korábbi megállapodásuk pontjait az alábbiak szerint módosították, illetve kicserélték:

A 2.1. pont törlésre került.

A 2.3. pontban a felperesi jogelőd kérésének megfelelően az alperes úgy nyilatkozott, hogy a maga részéről mindent megtesz annak érdekében, hogy megszerezze a szekszárdi 5/5 hrsz. alatti ingatlan tulajdonjogát opciós jogának gyakorlása útján anélkül, hogy ez irányú igyekezetének eredményességéért bármely felelősség terhelné. Kötelezte magát, hogy az így megszerzett

telekingatlan tulajdonjogát az általa létesített felépítménnyel együtt átruházza a felperesi jogelődre 200.250.000,- Ft vételár ellenében, melyből a földingatlan vételára 44.000.000,- Ft, a felépítmény vételára 125.000.000,- Ft, a felépítmény vételárát terhelő 25 % áfa 31.250.000,- Ft. A felperesi jogelőd arról tájékoztatta az alperest, hogy a jelenlegi telektulajdonos, a **R... és Társa Kft.** hajlandó az alperes tulajdonszerzéséhez hozzájárulni, amennyiben a vételárból a földingatlan vételáraként megállapított összegből 40.000.000,- Ft-ot közvetlenül a részére teljesíti a felperesi jogelőd. Kötelezettséget vállalt arra, hogy beszerzi a **R... és Társa Kft.**-nek az alperes tulajdonszerzéséhez szükséges nyilatkozatait, melynek tartalmaznia kell azt is, hogy nincs követelése az alperessel szemben. Rögzítették, hogy az alperesnek a felépítmény létrehozásával kapcsolatban a **M...bau Kft.**-vel szemben keletkezett kártérítési követelését az ingatlan fentiekben foglalt átruházására tekintettel az alperes a ... 2000 Rt.-re engedményezi. A 4.1. pont szerint a meghatározott vételárból a ... 2000 Rt. 94.500.000,- Ft-ot átutalás útján megkapott. Ennek alapján még 105.750.000,- Ft-tal tartozik azzal, hogy abból 40.000.000,- Ft-ot közvetlenül a **R... és Társa Kft.**-nek köteles megfizetni. Az így fennmaradó 65.750.000,- Ft megfizetését akként teljesíti, hogy abból 5.500.000,- Ft-ot 1999. október 15-ig, 4.000.000,- Ft-ot 1999. november 5-ig, 56.250.000,- Ft-ot 1999. november 15. napjáig fizet meg. Ennek megfizetéséért a felperesi jogelőd további biztosítékokat is nyújtott, egyebek mellett dr. **Z. T.** jelzálogjogot biztosított az alperes részére egy ingatlana tekintetében. A 10. pont rögzíti, hogy a **M...bau Kft.**-vel szembeni követelés átszállásának időpontja 1999. szeptember 13.

A szerződő felek ugyanezen a napon adásvételi szerződést is kötöttek egymással, melyben megállapították, hogy az alperes mint eladó telekkönyvön kívüli tulajdonát képezi a szekszárdi 5/5 hrsz. alatti ingatlan, melynek tulajdonjogát a vételi jogának a gyakorlása útján szerzi meg. Megállapodtak abban, hogy az eladó eladja a tulajdonát képező ingatlant a rajta álló felépítménnyel együtt a felperesi jogelődnek mint vevőnek, aki azt megvásárolja. A vételarat és annak részletezését, valamint a fizetési ütemezést az adásvételi szerződés a módosító megállapodással azonosan tartalmazza. A 3.4. pontban a felperesi jogelőd vállalta, hogy közvetlenül megszerzi és az alperesnek átadja a **R... és Társa Kft.** nyilatkozatait, melyben a földingatlan vételárát 40.000.000,- Ft-ban elfogadja, egyetért azzal, hogy ezt a 40.000.000,- Ft-os vételarat részére a felperesi jogelőd fizesse meg, kijelenti, hogy az alperes vételi jog címén történő tulajdonszerzéséhez hozzájárul és, hogy az alperessel szemben követelése nincs. A **R... és Társa Kft.** ezen cégszerűen aláírt nyilatkozatának az alperes részére történő átadása a jelen szerződés hatályba lépésének előfeltétele. Az eladó az ingatlan per, teher és igénymentességéért, valamint a tulajdonszerzésének ingatlan-nyilvántartási bejegyzéséért nem vállalt szavatosságot. A kialakult vételár nagyságára, valamint a közöttük fennálló kapcsolatra tekintettel megállapodtak abban, hogy a felépítményre vonatkozó szavatossági kötelezettség alól az eladó mentesül. Végül a 6.5. pontban rögzítették, hogy a jelen adásvételi szerződés aláírása az alperes 1999. augusztus 24. napján kelt megállapodásban meghatározott vételár iránti követelését nem érinti, illetve a követelés érvényesítését hátrányosan nem befolyásolhatja.

A szerződéseket a földhivatalhoz benyújtották. A ... 2000 Rt. 69355/71855 tulajdoni illetőségre vonatkozó tulajdonjoga 1999. október 28-a és 2000. január 26-a között az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzést nyert, majd azt a földhivatal eredeti állapot visszaállítása címén törölte és visszajegyezte az időközben felszámolás alá került **R... és Társa Kft.** tulajdonjogát.

A **R... és Társa Kft.** és a ... 2000 Rt. 1999. december 11. napján ajándékozási szerződést kötöttek a perbeli ingatlan 1/71855-öd tulajdoni hányadára, míg 1999. december 12-én ugyanezen ingatlan 69353/71855-öd tulajdoni illetőségére vonatkozóan adásvételi szerződés jött létre közöttük, mely szerződések alapján a ... 2000 Rt. tulajdonjoga 2000. március 22. napjával az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre került.

A ... 2000 Rt. mint eladó és a **R...** Kft. mint vevő 2001. szeptember 7. napján adásvételi szerződést kötöttek a perbeli ingatlanra, melynek alapján a **R...** Kft. tulajdonjoga szintén bejegyzést nyert, azonban utóbb azt is törölték eredeti állapot visszaállítása címén.

Az alperes 2001. október 3. napján a ... 2000 Kft.-vel szemben fennálló 61.750.000,- Ft összegű követelését a **R...** Kft.-re engedményezte.

Az alperes képviselőjében **F.né dr. K. É.** ügyvéd 2005. március 7. napján bejelentette a ... Megyei Bíróság mint Cégbíróság részére, hogy a 2001. október 3. napján kötött engedményezési szerződéssel **R...** Kft.-re engedményezte a ... 2000 Rt.-vel szemben fennálló követelését annak valamennyi biztosítékával együtt, így a **R... és Társa** Kft. üzletrészei tekintetében érvényesített vételi jogon alapuló követelést is. A cégbíróság a **R...** Kft.-t mint a **R... és Társa** Kft. tagját 2007. október 15-i hatállyal a cégjegyzékbe bejegyezte.

B. P. D. 2006. április 4. napjától kezdődően önálló képviselői joggal rendelkező törvényes képviselője a ... 2000 Rt.-nek. A 2007. június 15-i levelében felhívta az alperest arra, hogy a 94.500.000,- Ft-tal számoljon el, akár annak visszafizetése, akár a **R... és Társa** Kft. „fa” megfelelő arányú üzletrészenek a ... 2000 Rt. részére átruházása útján.

A ... 2000 Rt. a 2007. szeptember 18. napján kelt levelében elállt az alperessel 1999. augusztus 24-én kötött megállapodástól és annak október 12-i módosításától, valamint az október 12-én kelt adásvételi szerződéstől és felszólította az alperest a 94.500.000,- Ft visszafizetésére.

A ... 2000 Rt. a fenti követelését az **A.-.....** Rt.-re engedményezte, amely társaság a követelést a felperesre tovább engedményezte. Mindkét engedményezésről értesítették az alperest 2007. szeptember 20., illetve 2008. szeptember 26. napján.

A felperes a 2008. november 10. napján benyújtott és az eljárás során módosított keresetében elsődlegesen azt kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest a Ptk. 328. § (1) és (4) bekezdése, 300. §-a, 319. § (3) bekezdése és 320. § (1) bekezdése alapján 94.500.000,- Ft tőke és ennek 1999. szeptember 13. napjától kezdődően számított késedelmi kamatai megfizetésére. Arra az esetre, ha ezen a jogcímen nem találná teljesíthetőnek a keresetet, ugyanezen összeg és kamatai megfizetésére a Ptk. 328. § (1) és (4) bekezdése, valamint 318. § (1) és 339. § (1) bekezdése alapján kérte az alperest kötelezni. Vagylagosan előterjesztett harmadlagos kereseti kérelmében a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján a peres felek között létrejött szerződések jóerkölcsbe ütközése miatt megállapítható semmissége folytán a Ptk. 237. § (1) bekezdése szerint az eredeti állapot helyreállítása jogcímen kérte az alperes kötelezését ugyanezen tőkeösszeg és kamatai megfizetésére. Kérte az alperes perköltségben marasztalását.

A Fővárosi Törvényszék a 2012. szeptember 21. napján kelt 29.G.41.656/2008/111. számú ítéletében az alperest 94.500.000,- Ft és annak 2008. október 28. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatai megfizetésére kötelezte. A felperes elsődleges és harmadlagos kereseti kérelmeinek vizsgálata alapján a felperes elsődleges kereseti kérelmét megalapozottnak találta.

A Fővárosi Ítéltábla a 2013. március 28. napján kelt 14.Gf.40.531/2012/5. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta és a felperes elsődleges jogcímen előterjesztett kereseti kérelmét elutasította, és

a felperes másodlagos, kártérítés megfizetésére irányuló kereseti kérelmének elbírálása céljából az elsőfokú bíróságot az eljárás folytatására utasította. Megállapította, hogy a peres feleknek a másodfokú eljárásban személyenként 1.500.000,- Ft + áfa ügyvédi munkadíjból, az alperesnek további 2.500.000,- Ft fellebbezési eljárási illetékből álló költsége merült fel.

A Kúria mint felülvizsgálat bíróság a 2014. április 29. napján kelt Pfv.VI.21.231/2013/7. számú részítéletével a jogerős részítéletet hatályában fenntartotta és a peres feleknek a felülvizsgálati

eljárásban felmerült költségét személyenként 1.000.000,- Ft ügyvédi munkadíjban, a le nem rótt illeték összegét 3.500.000,- Ft-ban állapította meg.

A felperes 2012. február 1. napján módosított másodlagos kereseti kérelme körében arra hivatkozott, hogy a felek közötti 1999. augusztus 24. napján létrejött és azt módosító 1999. október 12. napján kelt megállapodásuk során a felek szándéka arra irányult, hogy a ... 2000 Rt. a szekszárdi 5/5 hrsz.-ú ingatlan tulajdonjogát vagy közvetlenül az alperes vételi jogának gyakorlása útján az alperes mint közbenső ingatlan tulajdonoson keresztül, vagy közvetve a **R... és Társa Kft.** üzletrészeinek 60 %-ára vonatkozó vételi jogból eredő követelés (üzletrész) átruházása útján szerzi meg az alperestől. A megállapodásban így az alperes kötelezettséget vállalt a **R... és Társa Kft.** üzletrészei 60 %-ára vonatkozó vételi jogból eredő követeléseinek a ... 2000 Rt.-re történő átruházására. Ezt megszegve azonban 2005. március 7-én jogi képviselője által írt beadványában a ... Megyei Bíróság mint Cégbíróság felé olyan bejelentést tett, amely szerint a **R... és Társa Kft.**-ben lévő 60 %-os üzletrészt a **R... Kft.**-re ruházta át, így e társaság került bejegyzésre a cégjegyzékbe 2007. december 16-án. Ezzel végképp megghiúsította a felperes jogelődje felé a szerződésben vállalt valamennyi szolgáltatás teljesítését, mely magatartása a Ptk. 313. § szerinti, a teljesítés jogos ok nélküli megtagadásaként értékelhető, amelyre tekintettel a felperesnek megnyílt a lehetősége, hogy a Ptk. 300. §-a alapján a szerződéstől elálljon és kártérítést igényeljen.

Az alperes a másodlagos kereseti kérelem elutasítását kérte, elsődlegesen a felperesi legitimáció hiányára, másodlagosan a kártérítési igény megalapozatlanságára, harmadlagosan a követelés elévülésére hivatkozott.

A keresetösségi jog hiánya körében előadta, hogy - álláspontja szerint - a követelés nem létezik, amennyiben létezik, akkor annak jogosultja nem a felperes, hanem a ... 2000 Rt., mivel az engedményezési szerződéssel a felperes kártérítési követelést nem szerzett. A csatolt engedményezési megállapodások szerint az „elállás folytán keletkező” 94.500.000,- Ft összegű követelés volt az engedményezés tárgya, és később az alpereshez írott felszólító levél is a perbeli szerződéstől történő elállás következtében visszajáró 94.500.000,- Ft követelésre vonatkozott; kártérítést a ... 2000 Rt. az alperessel szemben nem érvényesített.

A kártérítési követelés érdemi megalapozatlansága körében kiemelte, hogy a felek közötti megállapodások egyike sem tartalmazott olyan rendelkezést, amely szerint az alperes kötelezettsége lett volna a **R... és Társa Kft.** üzletrészeinek 60 %-át a ... 2000 Rt. átruházni. Ennek okán jogellenes, felróható, károkozó magatartás hiányában kártérítési felelősséggel nem tartozik. Hangsúlyozta, hogy a felperes és a ... 2000 Zrt. a megállapodásnak megfelelően a **M...bau Kft.**-vel szemben fennálló követelést megszerezte.

A követelés elévülését arra alapította, hogy a felperes által állított kárkövetelés 1999. szeptember 13. vagy 2005. március 7. napján vált esedékessé, így az attól számított öt éves elévülési időn belül a felperesi jogelőd igényét nem érvényesítette, azt csak 2012. február 1. napján a kereset módosítása során terjesztette elő.

A Fővárosi Törvényszék a 2015. április napján kelt 4.G.42.462/2015/9. számú végzésével kijavított 2015. március 12. napján kelt 4.G.42.462/2014/8. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, valamint kötelezte, hogy 15 napon belül 9.281.675,- Ft perköltséget fizessen meg az alperesnek. Kötelezte továbbá a magyar állam javára, az illetékes adóhatóság külön felhívására 3.500.000,- Ft feljegyzett illeték megfizetésére.

A felperes másodlagos kereseti kérelmének elbírálásakor elsőként a felperes kártérítési igényére vonatkozó keresetösségi jogának fennállását vizsgálta. Kifejtette, hogy ennek eldöntésekor annak volt alapvető jelentősége, hogy a 2007. szeptember 20-án és a 2008. szeptember 26-án kelt engedményezési szerződésekkel a felperes mint végső engedményes valójában milyen követelést

szerzett meg. A Ptk. 328. § (1) bekezdésre és a 329. § (1) bekezdésére utalással rámutatott arra, hogy az engedményezéssel alanyváltozás következik be a kötelem hitelezői (jogosulti) oldalán, azonban a kötelem egyebekben változatlan formában fennmarad. Az engedményezés nem jelent teljes alanyváltozást, csak az engedményezett követelések szállnak át az engedményesre, a szerződésből eredő egyéb jogosultságok és kötelezettségek továbbra is az eredeti jogosult, az engedményező jogosultságai és kötelezettségei maradnak. A Ptk. 205. § (2) bekezdése alapján az engedményezési szerződés lényeges tartalma lehet irányadó, amelynek ki kell terjednie a követelés határozott és pontos megjelölésére, amire az engedményezés vonatkozik, azaz legalább az engedményezett követelés kötelezettjének és a követelés jogcímének pontos meghatározására. Az engedményezési szerződések 1. és 6. pontjainak értelmezésével arra a következtetésre jutott, hogy a követelés jogcímét, azaz a követelés mikéntjét a felek egyértelműen nem határozták meg, az csak közvetve, a szerződés mellékletét képező okiratokból határozható meg az engedményezési megállapodások 6. pontjai alapján. Az engedményező és a kötelezett közötti jogviszony alapjául szolgáló okiratok, megállapodások tartalma, különös tekintettel az 1999. október 12. napján kelt módosító megállapodásból azt állapította meg, hogy az engedményezett követelés a felperesi jogelőd által kifizetett 94.500.000,- Ft az ingatlan vételár részének minősült. Álláspontjának alátámasztásaként a Kúria részítéletében kifejtettekre utalt. A felperesi jogelőd vezető tisztségviselője által 2007. június 15-én írt felszólító levélből is arra következtetett, hogy mivel abban a felperesi jogelőd nem érvényesített az alperessel szemben kártérítést, a felszólításban a módosított szerződés szerinti vételárrész címén átvett pénzüsszeggel való elszámolásra hívta fel az alperest, és a 2007. szeptember 18-án kelt elállást tartalmazó levélben is az ingatlan vételárának részeként határozta meg a kifizetett összeget; az engedményezett követelés nem lehet más mint a felperesi jogelőd által az alperesnek vételár-részletként megfizetett összeg. Az engedményezési szerződés így e jogcímen fennálló követelés tekintetében jött létre az engedményező és az engedményes között.

Erre tekintettel a felperes másodlagos kereseti kérelmét a keresetőségi jog hiányára tekintettel utasította el, azonban utalt arra, hogy amennyiben a felperesnek a kártérítési igény tekintetében keresetőségi joga a kifejtettek ellenére fennállna, a követelés az elévülésre tekintettel sem érvényesíthető. A Ptk. 324. § (1) bekezdése, 326. § (1) bekezdése és a 360. § (1) bekezdéseire utalva rögzítette, hogy abban kellett állástfoglalnia, hogy a felperesi jogelődnek volt-e kára, és a károsodás mikor következett be, ami alapvetően a felek szerződési szándékából kiindulva határozható meg. A Kúria részítéletében foglaltakkal egyetértve állapította meg, hogy a ... 2000 Zrt. és az alperes közötti megállapodásokkal a felek célja a ... 2000 Zrt. alperes tulajdonszerzésén keresztül ingatlanszerzésre irányult, a székszárdi 5/5 hrsz.-ú ingatlan tulajdonjogának a megszerzésére. Idézte a Kúria részítéletének ide tartozó részét, amely szerint a felperes jogelődjé az alperessel kötött szerződésekkel párhuzamosan a **R... és Társa Kft.**-vel is tárgyalásokat folytatott, majd adásvétel és ajándékozás jogcímén megszerezte az ingatlan tulajdonjogát, mely az ingatlan-nyilvántartásba is bejegyzésre került. Ezzel a felek közötti, 1999. október 12-én módosított szerződés lehetetlenüléssel megszűnt. A felperes tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésével, azaz 2000. március 22-én nyilvánvalóvá vált, hogy a tulajdonjogot nem az alperessel kötött szerződés alapján szerzi meg. A megszűnt szerződés alapján a szerződés teljesítése, így esetlegesen az üzletrészeken alapított vételi jog gyakorlás jogának a nem teljesített átszállása nem volt kérhető, a feleket a Ptk. 319. § (2) bekezdése alapján kizárólag elszámolási kötelezettség terhelte. A szerződés megszűnésének a Kúria részítéletében is rögzített 2000. március 22. napja szerinti időpontjához képest a követelés 2005. március 22. napján elévült. Az elsőfokú bíróság nem fogadta el a felperesnek azt a tényállítást, hogy az alperes kötelezettséget vállalt a **R... és Társa Kft.** üzletrészei 60 %-ának átruházására, másrészt az üzletrészen alapuló felperesi ingatlan tulajdonszerzést eleve lehetetlen szolgáltatásra irányulónak minősítette, mivel az önmagában nem eredményezte volna a felperesi jogelőd tulajdonszerzését az ingatlanra, ezért az alperes jogi képviselőjének a 2005.

március 7. napján a cégbíróság felé tett bejelentését, mint kártérítést megalapozó jogellenes magatartást nem lehetett értelmezni, figyelemmel arra is, hogy a **R... és Társa Kft.** 2002. március 5. napjától felszámolás alatt állt, így a teljes vagyona a hitelezői követelések kielégítésére szolgált.

A törvényszék a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes felmerült költségei megfizetésére akként, hogy az ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének b) pontja alapján állapította meg. Ennek alapján a másodfokú eljárásban felmerült 1.5....500,- Ft + áfa ügyvédi munkadíj és 2.500.000,- Ft fellebbezési illeték, továbbá a felülvizsgálati eljárásban felmerült bruttó 1.000.000,- Ft, és az elsőfokú eljárásban felmerült 3.035.000,- Ft + áfa ügyvédi munkadíj, összesen a kijavító végzés szerinti 9.281.675,- Ft megfizetésére kötelezte.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amely elsődlegesen annak megváltoztatására, a kereseti kérelem szerinti döntés meghozatalára; az alperes 94.500.000,- Ft és annak 1999. szeptember 13. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű - 1999. szeptember 13. napjától 2004. december 31. napjáig a Ptk. 301. §-a szerinti, 2005. május 1. napjától a kifizetés napjáig a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti - késedelmi kamata, és az eljárás valamennyi eddigi szakaszában felmerült felperesi költségek megfizetésére irányult. Másodlagosan az ítélet megváltoztatását a perköltségre vonatkozó részében, az alperes javára megítélt perköltség összegének mérséklésével kérte, továbbá az ítélet indokolásának a 12. oldal 4. bekezdésétől a 14. oldal első bekezdéséig terjedő részének elhagyását indítványozta. Megváltoztatás hiányában az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte a Pp. 252. § (2), illetve 252. § (3) bekezdései alapján. Mindemellett az alperest a fellebbezéssel kapcsolatban felmerült perköltsége megtérítésére is kérte kötelezni.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a felek közötti jogviszonyra irányadó Ptk. anyagi jogi rendelkezéseibe ütköző módon téves, és az okirati bizonyítékokban foglaltakkal ellentétes, megalapozatlan és okszerűtlen megállapítások alapján, jogsértő módon utasította el a felperes keresetét. Álláspontja szerint az elsőfokú eljárás során bizonyítást nyert, hogy a felperes engedményesként megszerezte az alperessel szembeni 94.500.000,- Ft kártérítési követelést, amely nem évült el, így az ítéletnek a felperes keresetőségi jog hiányára vonatkozó megállapítása téves, valamint a Pp. lényeges eljárási szabályaiba ütköző szabálysértés eredményeként került sor a kereset elutasítására. Érvelése szerint téves az a következtetés, hogy a 94.500.000,- Ft kizárólag az ingatlan vételár-részlet iránti követelés lehet és kizárólag ez került engedményezésre. Az engedményezési megállapodások 6. pontja a követelés „mikéntjét” a csatolt dokumentumokra hivatkozással határozta meg, amelyből egyedül az a helyes következtetés vonható le, hogy az engedményező szándéka arra irányult, hogy a felperesi jogelőd ... 2000 Rt.-nek az alperessel létrejött jogviszonyából eredő valamennyi, illetve bármely jogcímen fennálló követelése a felperes részére kerüljön átruházásra. Álláspontja szerint abból, hogy a kereseti követelés elsődleges jogcíme kapcsán az alperes nem hivatkozott a keresetőségi jog hiányára, és ezért az eljáró bíróságok nem vizsgálták azt, nem következik, hogy az engedményezett követelés jogcíme kizárólag vételárelőleg visszafizetése lehet. Utalt arra, hogy az eddig meghozott másodfokú részítélet és a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott részítélete erre vonatkozó megállapítást nem tartalmaz. A Pp. 3. § (3) bekezdése, 164. § (1) bekezdése, és az 1/2009. (VI. 24.) PK véleményben foglaltak alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság ezen jogszabályi rendelkezésekben és a PK véleményben foglalt tájékoztatási kötelezettségét elmulasztotta. A felperes keresetőségi jogával kapcsolatban a 2013. szeptember 11. napján megtartott tárgyalásról felevett 10. sorszám alatti jegyzőkönyvben erre vonatkozó kifejezett tájékoztatást nem adott. E tárgyalási jegyzőkönyvben foglalt tájékoztatás a keresetőségi joggal kapcsolatos felperesi bizonyítási kötelezettségekre nem terjedt ki, ezért a felperesben fel sem merült, hogy keresetőségi jogát az elsőfokú bíróság megkérdőjelezi, illetve azt bizonyítandónak tartja. Ez a mulasztás lényeges eljárási szabálysértés, amelynek ellenére az elsőfokú bíróság a bizonyítatlanság jogkövetkezményét a felperes terhére levonta. Ezzel a

garanciális eljárási szabályok megsértésével felperest megfosztotta arról, hogy keresetösségi jogának alátámasztására további bizonyítást ajánljon fel. Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § rendelkezéseit megsértve az okirati bizonyítékokban foglaltakkal szemben megalapozatlanul állapította meg a felperesre engedményezett követelés jogcímét. Utalt arra, hogy az engedményezési szerződésekhez melléklet nem került csatolásra és nem folytatott le bizonyítást sem az elsőfokú bíróság annak megállapítására, hogy milyen okiratok képezték az engedményezési megállapodás mellékletét. Ennek ellenére ezekre alapítottnak vont le következtetést, ami a bíróság feltételezésein alapult. E lényeges eljárási szabálysértésre tekintettel kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, vagy ennek hiányában indítványozta a felperes keresetösségi jogának bizonyítására az eredeti jogosult ... 2000 Zrt. és az első engedményes az **A.-.....** Zrt. csatolt tárolt cégkivonatban megjelölt törvényes képviselőinek tanúkénti meghallgatását azzal, hogy a ... 2000 Zrt. törvényes képviselőjének kihallgatásához tolmács kirendelése szükséges, amelynek költségeit vállalja előlegezni.

Az alperes és a ... 2000 Rt. között 1999. augusztus 24-én kelt alapmegállapodás 4.3. pontja, és a nem módosított 1.9.1. pontjában foglaltak, továbbá a Ptk. 329. § (1) bekezdése alapján - amely értelmében az engedményezéssel az engedményezett követelést biztosító valamennyi biztosítéknak az engedményes válik jogosultjává - hangsúlyozta, hogy ezen okirati bizonyítékok igazolják az alperes tagadásával szemben, hogy az alperes kötelezettségként vállalta az engedményezett követelésen túl a követelés biztosítékaul szolgáló, a **R... és Társa Kft.** 60 % mértékű üzletrészenek a ... 2000 Rt. felperesi jogelőd engedményes részére történő átruházását. Ennek határidejét az alapmegállapodás 1.9.1. pontja nem határozta meg, de kölcsönösen ismert volt a felek előtt, hogy a megállapodás megkötésekor az alperes javára a cégjegyzékbe nem volt bejegyezve az általa megszerzett üzletrész, a **R... és Társa Kft.** ügyvezetésének jogsértő megtagadása miatt, amelyre tekintettel törvényességi felügyeleti eljárás volt folyamatban. A hivatkozott 1.9.1. pont, továbbá a 4.3. pont és a Ptk. idézett rendelkezésének helyes értelmezésével megállapítható, hogy az alperes a 60 % üzletrész átruházására vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget, ezt jogos ok nélkül megtagadta azáltal, hogy a törvényességi felügyeleti eljárásban 2005. március 7. napján kelt beadványában az idézett bejelentést tette a cégbíróság felé. Az elsőfokú bíróság ezeket a körülményeket a Pp. 220. §-ába ütköző módon nem vette figyelembe, azt minden indok nélkül kihagyta. Hangsúlyozta, hogy az engedményezési szerződéseket megkötő felek szándéka az volt, hogy minden, a fenti megállapodásokból származó követelés jogosultja a felperesi jogelőd legyen. Tévesnek találta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy az engedményezés tárgya az elállás folytán visszakért 94.500.000,- Ft vételár-részlet, mivel a Kúria részítéletében foglaltak szerint a szerződés - legalábbis az ingatlan adásvételre vonatkozó részében - nem elállás, hanem lehetetlenülés folytán szűnt meg. Az alperes a per folyamán többször is elismerte, hogy a követelés engedményezésére vonatkozó kötelezettsége fennállt és azt teljesítette. Az elsőfokú bíróság az engedményezés tartalmának vizsgálatkor tévesen indult ki a 2007. június 15-i felszólító levélből, amelyre megalapozatlan megállapításokat tett. Utalt a Ptk. 328-329. §-ainak rendelkezései alapján arra, hogy az engedményezést megelőzően történő igényérvényesítés nem előfeltétele az engedményezésnek, ebből az elsőfokú bíróság okszerűtlen következtetést vont le. A felperes álláspontja szerint a kártérítési követelés elévülésére, továbbá a lehetetlen szolgáltatásra vonatkozó ítéleti megállapítások sértik a Pp. 2. § (1) és 3. § (1) bekezdéseiben foglaltakat, mivel nem volt lehetősége arra a törvényszéknek, hogy nem a felperest, hanem a perben nem álló ... 2000 Zrt.-t illető anyagi jogi jogról bármilyen megállapítást tegyen, így nem bocsátkozhatott volna részletes okfejtésbe a harmadik személyt illető anyagi jogi jog érvényesíthetőségének elévüléséről. Erre tekintettel kérte az ítélet indokolásából a 12. oldal 4. bekezdésétől a 14. oldal 1. bekezdéséig található megállapítások mellőzését. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Kúria részítéletében foglaltakból is téves következtetést vont le a lehetetlenüléssel történő megszűnés vonatkozásában, mivel az kizárólag az ingatlan átruházására kiterjedő részre vonatkozott, míg a másik, a követelés

átruházását érintő részét - alperes saját maga által is elismerten - teljesítette, így arra a lehetetlenülés folytán való megszűnés nem terjedhetett ki. A Ptk. anyagi jogi rendelkezéseibe ütközőnek és a Kúria részítéletében foglaltakkal ellentétesnek minősítette az elsőfokú ítéletnek az alperes és a felperesi jogelőd közötti szerződések lehetetlen szolgáltatásra irányuló minősítését, illetőleg tévesen okszerűtlenül vonta le azt a következtetést, hogy az alperes jogi képviselőjének 2005. márciusi bejelentése nem értelmezhető az alperes kártérítést megalapozó jogellenes magatartásaként. A felszámolás alatt álló cég üzletrésze nem tartozik a cég vagyonához, így hitelezői követelések kielégítésére sem szolgálhat.

Végül az elsőfokú eljárásban megítélt 3.035.000,- Ft + áfa ügyvédi munkadíjnak a mérséklését kérte a vonatkozó IM rendelet alapján, mivel az - álláspontja szerint - nem áll arányban az alperesi jogi képviselő által elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A jogi képviselő beadványainak jelentős része kizárólag a felperessel szembeni hangulatkeltést célzó, az ügyre nem tartozó fejtegetéseket tartalmazott, amit a jogalkotó nem kíván ügyvédi munkadíjjal honorálni. Indítványozta továbbá a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság által jogsértő módon mellőzött, az elsőfokú eljárásban is felajánlott bizonyítás lefolytatását a **R... és Társa Kft.** 60 % mértékű üzletrészenek értékére vonatkozóan igazságügyi szakértő bevonásával azzal, hogy a díj előlegezését a felperes vállalja.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes másodfokú perkölségben való marasztalását kérte.

Az ellenkérelem első részében az előzményeket, valamint az elsőfokú ítéletet ismertette az indokolás fontosabb megállapításainak kiemelésével. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tények helyes feltárását követően, azokból okszerű következtetést levonva, érdemben helyes ítéletet hozott, a felperes keresetösségi jogának hiánya körében helyesen foglalt állást. A fellebbezés több iratellenes hivatkozást tartalmaz, így egyebek mellett azt, hogy a felek szándéka arra irányult, hogy a ... 2000 Rt. részére az alperessel létrejött valamennyi jogviszonyából, valamennyi és bármely jogcímen fennálló követelése átruházásra kerüljön. Az engedményezési megállapodások 6. pontja és az alpereshez írt felszólító levél alapján - álláspontja szerint - igazolást nyert az, hogy a perbeli 3 szerződéstől történő elállás következtében visszajáró 94.500.000,- Ft követelés került csak engedményezésre. Az engedményezési szerződés 6. pontjára utalva kifejtette, hogy az okiratok között kártérítési követelés fennálltára utaló dokumentum nem szerepel, így a Ptk. 207. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával sem lehet arra a szerződéskötési szándéokra következtetni, hogy a felperesi jogelőd az alperessel létrejött szerződésből eredő valamennyi jogcímen fennálló követelését, így kártérítést is engedményezett volna. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság részletesen megindokolta a következtetését, és megfelelően értékelte a felperesi jogelőd 2007. június 15-én írt felszólító levelében, és a szeptember 18-án kelt elállást tartalmazó nyilatkozatában foglaltakat. Utalt arra is, hogy a felperes csak 2012. február 1-jén terjesztett elő másodlagosan kártérítés jogcímen keresetet az alperessel szemben, addig fel sem merült a felperesi jogelőd és az alperes viszonylatában a **R... és Társa Kft.**-ben levő 60 %-os üzletrész átruházására irányuló alperesi szerződéses kötelezettség, illetőleg annak megsértése. Utalt arra az ellentmondásra, amely szerint a felperesi előadás értelmében a 60 % mértékű üzletrész értéke 226.800.000,- Ft, amelyből csak 94.500.000,- Ft került engedményezésre. Hivatkozott arra, hogy mivel az engedményezés időpontjában nem állt fent kártérítési követelés, nem létező követelés engedményezésére sem kerülhetett sor. Érvelése szerint alaptalanul hivatkozik a felperes arra, hogy az elsőfokú bíróság a tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, és ezáltal a Pp. 3. § (3) bekezdésében, valamint az 1/2009. PK véleményben foglaltakat megsértve, felperes keresetösségi jogával kapcsolatos bizonyítási kötelezettséget illetően nem adott tájékoztatást. Utalt a másodfokú bíróság 2013. március 28-án kelt részítéletének 18. oldalán írtakra, és a 10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldalán közölt tájékoztatásra. Álláspontja szerint az itt megfogalmazott kioktatás magába foglalja a

felperesnek azt a bizonyítási kötelezettségét, amely a kártérítési követelés rá való engedményezésének kötelezettségét is jelenti. A PK vélemény kapcsán kifejtette azt az álláspontját, hogy az engedményezéssel kapcsolatosan a felperes valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékát előterjesztette a 76. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt felhívás alapján, amely körében nem ténykérdésről, hanem jogkérdésről kellett a bíróságnak döntenie. Indítványozta az e körben előterjesztett tanúbizonyítási indítvány elutasítását egyrészt a Ptk. 235. § (1) bekezdésében foglalt kizáró rendelkezésre, másrészt arra tekintettel, hogy a ... Rt. képviselői az elsőfokú eljárás során meghallgatásra kerültek, így az engedményezett követelésre nézve is lehetőség volt hozzájuk kérdéseket intézni.

Az anyagi jogi rendelkezések körében - álláspontja szerint - az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, hogy a 94.500.000,- Ft az ingatlan vételár részének minősült, és alaptalanul hivatkozik a felperes az 1999. augusztus 24-i megállapodás 1.9.1. és 4.3. pontjaira, mivel ezek nem tartalmaznak olyan rendelkezést, amely értelmében az alperes köteles lenne mintegy biztosítékként a felperesre ruházni a és Társa Kft.-ben lévő, az alperes által vételi joga gyakorlása alapján megszerzett 60 %-os üzletrészt. Ezért helyes az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy az alperes üzletrész átruházására kötelezettséget nem vállalt. A Kúria részítéletének 9. oldalán foglaltak alapján hangsúlyozta, hogy a megállapodás és az adásvételi szerződés a felperesi jogelőd tulajdonszerzése miatt lehetetlenüléssel megszűnt, így a megszűnt megállapodás járulékos jellegű biztosítékai is megszűntek, ezért alaptalanok a késedelemre és a teljesítés jogos ok nélkül való alperesi megtagadásra vonatkozó felperesi állítások. A felek között 2000. március 22-én megszűnt szerződés biztosítékai nem maradtak hatályban, amellett, hogy az üzletrészre vonatkozó biztosíték az ingatlan adásvétel, és nem a felperes által hivatkozott követelés engedményezésének a biztosítéka volt. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a fellebbezésben hivatkozott körülményeket értékelte és ezekre is figyelemmel utasította el a felperes keresetét. Iratellenesnek és rosszhiszeműnek minősítette azt a felperesi hivatkozást, hogy az alperes a követelés engedményezésére vonatkozó kötelezettsége fennállását elismerte és hogy azt teljesítette. A 60 %-os üzletrész átruházására irányuló kötelezettség fennállására egyetlen alperesi nyilatkozat sem vonatkozott.

A kártérítési követelés elévülése és a szolgáltatás lehetetlensége tekintetében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem a ... Rt. mint harmadik személy igényéről tett megállapításokat, az a felperes kártérítési követeléséről és nem a felperesi jogelőd kártérítési igényéről, annak elévüléséről fejtette ki álláspontját. Utalt ugyanakkor arra, hogy az elévüléssel kapcsolatos megállapítását az elsőfokú ítéletnek a felperes fellebbezése érdemben nem kifogásolta. Tévesnek minősítette azt a felperesi állítást, hogy a szerződés lehetetlenüléssel történő megszűnése nem az egész szerződésre, hanem kizárólag az ingatlan átruházást érintő részre vonatkozott.

A megítélt perköltség tekintetében is kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását, mivel az elsőfokú bíróság az IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja szerinti ügyvédi munkadíjat állapított meg. A rendelet 3. § (6) bekezdése szerinti mérséklésre a bíróság nem látott okot, és az alperes álláspontja szerint nem is volt indokolt a mérséklés, mivel a kifejtett ügyvédi tevékenységgel a megállapított munkadíj arányos volt. Vitatta a fellebbezés azon állítását, hogy az alperes beadványai jelentős része a felperessel szembeni hangulatkeltést célozták, valamint felsorolta azokat a beadványait - összesen négyet -, amelyet a felperes kártérítési követelésével, annak megalapozatlanságával szemben nyújtott be, ezért vitatta azt az állítást, hogy az alperes javára megítélt ügyvédi munkadíj nem áll arányban a jogi képviselő által végzett ügyvédi tevékenységgel, és annak csökkentése indokolt lenne. Kirívóan magas összegű perköltség megállapítására nem került sor, a megállapított perköltség a jogszabályokkal összhangban áll, az ügyvédi tevékenység színvonalával és a kifejtett ügyvédi tevékenység ráfordításával arányosan került megállapításra.

A kártérítés mértékére irányuló felperesi bizonyítási indítvány elutasítását kérte, hivatkozva a Pp. 235. § (1) bekezdése szerint kizártságára.

Ezek alapján az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes felmerült másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

Az Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból okszerű következtetéssel, a rendelkezésre álló bizonyítékok helyes értékelésével állapította meg, hogy a felperes a másodlagos kereseti kérelemként érvényesített kártérítési igény tekintetében nem rendelkezik keresetösségi joggal, ezért helytálló és megalapozott döntéssel utasította el a felperes kereseti kérelmét. A bíróság a Pp. 221. § szerinti indokolási kötelezettségének is teljes körűen eleget tett.

Az elsőfokú bíróság az alperes védekezésében foglaltakra figyelemmel helyesen vizsgálta elsődlegesen a felperes keresetösségi jogának fennállását a kártérítési igény tekintetében. A Ptk. 328. § (1) és 329. §-ának rendelkezése alapján helyesen állapította meg, hogy az engedményezés a szerződés jogosulti pozíciójában nem jelent teljes alanyváltozást, csak az engedményezett követelés száll át az engedményesre, ezért szükséges volt annak a vizsgálata, hogy a felperesre mint végső engedményesre az engedményezési megállapodásokkal átruházott 94.500.000,- Ft összegű alperesi követelésnek mi volt a jogcíme, azaz az alperessel szembeni követelés mikéntje hogyan határozható meg.

Az elsőfokú bíróság az engedményezési szerződések azonos tartalmú 1. és 6. pontjai alapján helyesen rögzítette, hogy a szerződések csak közvetve, a szerződések mellékletét képező okiratra történő utalással határozták meg az átruházott követelés jogcímét, ezért megalapozottan indult ki abból, hogy az engedményezett követelés jogcíme, mikéntje a hivatkozott okiratok tartalmából állapítható meg.

A rendelkezésre álló okiratok tartalmát helyesen értékelte, köztük az 1999. augusztus 24-én kelt szerződést és annak 1999. október 12. napján kelt módosítását, valamint a feleknek az abból megállapítható szerződéses szándékát. A felperesi jogelőd 2007. június 15-én írt felszólító levelét és a szeptember 18-án kelt elállást tartalmazó nyilatkozatát a Kúria jelen eljárásban hozott részítéletében, különösen az indokolás 9. oldalán kifejtettek alapján helytállóan, a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően értékelte.

Mindezekből helytállóan következtetett arra, hogy az engedményezett követelés a felperesi jogelőd által az alperesnek vételár-részletként megfizetett összeg lehetett kizárólag, figyelemmel arra is, hogy a felperesi jogelőd nyilatkozataiban sehol nem került megjelölésre kártérítési igény, mivel az 1999. október 12-én kelt módosító megállapodás 3.1. és 4.1. pontjának értelmezéséből, továbbá a módosító megállapodással egyidejűleg létrejött 1999. október 12-én kelt adásvételi szerződésből is az állapítható meg, hogy a 94.500.000,- Ft vételár-részletnek minősült, ami a szerződés megszűnésével a felperesnek visszajárt volna, ahogyan arra a Kúria a részítéletének 10. oldalán egyértelműen rámutatott. Az engedményezési megállapodások 6. pontja - az alperes fellebbezési ellenkérelmének 23. pontjában írtakkal ellentétben - ugyan nem rögzítették azt, hogy „az elállás folytán keletkező” 94.500.000,- Ft összegű követelés kerül engedményezésre, és ezt az 1. pontban sem így fogalmazták meg, ennek ellenére az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helyes mérlegelésével állapította meg a felperes fellebbezésében írtakkal szemben, hogy nem minden jogcímen fennálló követelés került engedményezésre a felperesi jogelődök részéről.

Az elsőfokú bíróság nem tévedett a bizonyítékok ekkénti értékelésekor, és az erre vonatkozó indokolási kötelezettségének is teljes körűen eleget tett. A felperes fellebbezésében írtakkal szemben nem a bizonyítatlanság jogkövetkezményét vont le a felperes terhére, hanem a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat és a Kúria részítéletében tett megállapításokat értékelte. A bizonyítékok mérlegelése okszerű volt, annak felülmérlegelését a másodfokú bíróság sem látta indokoltnak.

Nem megalapozott a felperes fellebbezésének azon hivatkozása, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése, a 164. § (1) bekezdése és az 1/2009. PK véleményben foglalt tájékoztatási kötelezettségét megsértette, a felperes keresetösségi jogával kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, a megfelelő bizonyítás hiányát mégis a felperes terhére értékelte.

Az elsőfokú bíróság az ítéletábra jogerős részítéletét követően a másodlagos, kártérítés megfizetésére irányuló kereseti kérelem elbírálása céljából folytatódó eljárása során a 10. számú jegyzőkönyvben foglaltak szerint a feleket tájékoztatta a bizonyítási terhet illetően a Pp. 3. § (3) bekezdésére hivatkozással, amely elsősorban a kártérítési igényrel kapcsolatos tényekre és feltételekre terjedt ki. Tekintettel azonban arra, hogy a felperes mint engedményes érvényesítette ezen igényét, továbbá az alperes érdemi ellenkérelme és az ítéletábra jogerős részítéletének oldal utolsó előtti bekezdése alapján - a keresetösségi jogra, az elévülésre és a kereset érdemi vizsgálatára történő utalásból - egyértelmű és ismert volt a felperes számára, hogy a perben releváns és az elbírálás szempontjából jelentőséggel bír a keresetösségi joga és az engedményezési megállapodás tartalma, erre megalapozottan nem hivatkozhat. A felperes a másodlagos kereseti kérelmét 2012. február 1-jén terjesztette elő, részletesen kifejtve az elsőfokú bíróság által is helyesen ismertetett kártérítési igényének ténybeli alapját és jogi indokait. Az alperes ezt követően benyújtott érdemi ellenkérelmének kiegészítésében már vitatta a felperes keresetösségi jogát, amelyre a felperes válaszolt. A folytatódó eljárásban a felek további előkészítő iratot nyújtottak be, amelyek csaknem mindegyikében megjelent a felperes keresetösségi jogával kapcsolatos érvelés, így megállapítható, hogy a felek, köztük a felperes számára is nyilvánvaló volt, hogy ez a kérdés az eljárás során vizsgálat tárgyát képezi és semmi nem zárta el attól, hogy e körben bizonyítási indítványát előterjessze.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezért az elsőfokú bíróságnak a keresetösségi jog felperes általi bizonyítására is kifejezetten kitérő tájékoztatása hiányában sem állapítható meg olyan súlyos és lényeges jogszabálysértés, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére adna alapot a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján.

Az okiratok és a felperesi jogelőd nyilatkozatai alapján ez egyértelműen elbírálnak volt, e körben további bizonyítás lefolytatását az ítéletábra sem látta szükségesnek, ezért a felperesnek a tanúbizonyítási indítványát mellőzte. A megjelölt személyek tanúkénti meghallgatása azért sem indokolt, mert a felperesi társaság ügyvezetőjét **B. P. D.**-t az elsőfokú bíróság 2010. október 13. napján tartott tárgyaláson személyesen meghallgatta, aki egyebek mellett nyilatkozott a perbeli engedményezési szerződésekre (37. jkv. 7. oldal). Elmondta, hogy a felperesi társaságot ő alapította, de előtte a ... 2000 Rt.-ben az igazgatói megbízása 2007. szeptember végén lejárt, ezért 2007. szeptember 20-án engedményezte a követelését az **A.-..... Zrt.**-re, majd később 2008-ban tovább engedményezte a cég az általa alapított **D....-M.... Kft.**-re. Arra a kérdésre, hogy mi az ami engedményezésre került úgy nyilatkozott, hogy „ez egy követelés, konkrétan az a 94.500.000,- Ft-ra vonatkozó követelés, ami meg lett fizetve”. Ebből a nyilatkozatból a további bizonyítékokkal összevetve okszerűen arra lehet következtetni, hogy az engedményezés alapja az elsőfokú bíróság által is helyesen felhívott 1999. augusztus 24-én kelt alap-, illetve az 1999. október 12-én kelt módosító megállapodás volt, amely ugyanakkor egyértelműen az ingatlan vételár-részleteként határozta meg a felperesi jogelőd által fizetett 94.500.000,- Ft-ot.

A felperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a kártérítési igény felperes által előadott ténybeli alapját félreértette, valamint figyelmen kívül hagyta az 1999. október 12-i módosító megállapodással nem érintett, az alperes és a ... 2000 Rt. között létrejött 1999. augusztus 24-én kelt alapmegállapodás 4.3. és 9.1. pontjában foglaltakat, és a Ptk. 329. § (1) bekezdését, ami

alapján megállapítható, hogy az alperes az engedményezett követelésen túl kötelezettségként vállalta a követelés biztosítékául szolgáló, a **R... és Társa Kft.** 60 % mértékű üzletrészenek a ... 2000 Rt. felperesi jogelőd engedményes részére történő átruházását, amelynek határidejét az alapmegállapodás nem határozta meg.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a felperes által hivatkozott szerződéses rendelkezésekből az általa állított alperesi kötelezettségvállalás nem állapítható meg. A felperes állításával szemben az 1999. augusztus 24-i alapmegállapodás 1.9.1. pontja mindössze tájékoztatást tartalmaz az alperes részéről az 1.1. - 1.10. alpontok között elhelyezve, mint a megállapodás előzményéhez kapcsolódó körülmény egyike. A szerződés 2. pontjában hasonló, néhány pontban összefoglalt tájékoztatás található a ... 2000 Rt. részéről is, míg a felek közötti megállapodást a szerződés 3. pontja és annak alpontjai sorolják fel. A felek általi tényleges kötelezettségvállalás a 3. pontból határozható meg, az itt található 4.3. pont pedig kizárólag az alperesnek a **M...bau Kft.**-vel szembeni, a Fővárosi Bíróság Gazdasági Kollégiuma előtti 5.G.70.033/99. szám alatt folyamatban lévő perben érvényesített követelésére vonatkozik. Nincs utalás arra, hogy az alperes az ehhez kapcsolódó biztosítékot is átruházza, vagy a 60 %-os üzletrészre vonatkozó vételi jogával kapcsolatban bármely kötelezettséget vállalna a felperes javára. Az ezt követően létrejött, 1999. október 12-i módosító megállapodásban sem található erre vonatkozó utalás, a megállapodás 1. pontjában az alperesnek a **M...bau Kft.**-vel szemben fennálló követelése ... 2000 Rt.-re történő átruházásra vonatkozó megállapodásukat rögzítették mindössze. A **R... és Társa Kft.** megfelelő arányú (nem 60 %) üzletrészenek a ... 2000 Rt. részére történő átruházása csak a 2007. június 15-én kelt felszólító levél végén jelenik meg, olyan kontextusban, hogy az alperes vagy a részére kifizetett 94.500.000,- Ft visszafizetésével, vagy az üzletrész ... 2000 Rt. részére történő átruházása révén számoljon el a felperes felé.

A felperes álláspontját a Ptk. 329. § (1) bekezdése sem támasztja alá, mivel e jogszabályi rendelkezés szerint az engedményezéssel kizárólag a követelést biztosító zálogjogból és kezességből eredő jogok szállnak át, ugyanakkor a biztosítéki célú vételi jog a Ptk. 375. § (4), 374. § (5) bekezdései szerint alkalmazandó Ptk. 373. § (4) bekezdése értelmében nem ruházható át, mivel annak átruházása, ha csak a törvény eltérően nem rendelkezik, semmis. Mindössze gazdálkodó szervezet számára teszi lehetővé annak a személynek a kijelölését, aki a jog gyakorlására jogosult. Az engedményezés tehát automatikusan nem eredményezte a vételi jog, vagy az arra jogosult kijelölési jogának átszállását, erre vonatkozó kötelezettségvállalás pedig a felek között kifejezett megállapodás hiányában nem jött létre. A **R... és Társa Kft.**-ben fennálló 60 %-os üzletrész átruházásának a kötelezettsége kizárólag a felperes, illetve a felperes ügyvezetőjének egyoldalú elképzelése volt. Ez a 2010. október 13-án tartott tárgyaláson tett nyilatkozatából is kiderül, mivel arra a kérdésre, hogy a ... 2000 Rt.-nek a 94.500.000,- Ft-ért mit kellett volna kapnia, és a **R... és Társa Kft.**-ben fennálló 60 %-os üzletrész eladására vonatkozó kötelezettséget hol vállalta az alperes úgy nyilatkozott, hogy „pontosan ez a probléma, hogy ez sehol sincsen benne a szerződésben, márpedig ha én egy követelést vásárolok, akkor az ahhoz tartozó biztosítékok is hozzájárnak”. A bíróság további kérdésére, hogy ezt mi alapján állítja úgy nyilatkozott hogy „annak alapján, hogy a 94.500.000,- Ft kifizetése és a két ingatlan biztosítása megtörtént” (37. jkv. 7. oldal). Ez a nyilatkozat is azt támasztja alá, hogy az alperes által ilyen tartalmú, egyértelmű kötelezettség vállalására nem került sor, az a felperesi jogelőd, illetve a felperesi ügyvezető egyoldalú kívánalma, feltételezése volt. A felek szerződéses akarata, és az alperes kötelezettségvállalása tekintetében ezt alátámasztó nyilatkozatot tett dr. **H. F.** és dr. **Z. T.** tanú, akik tanúvallomása szerint az 1999. augusztusi alap- és októberben kötött módosító megállapodások teljesítésre kerültek, az alperes a teljes szerződést teljesítette, mivel a követelést engedményezte, amelyet a ... 2000 Zrt. be tudott számítani a **R... és Társa Kft.**-vel kötött szerződésbe. Az alperes részéről akkor került teljesítésre a szerződés, amikor a perbelépési nyilatkozatot - a **M...bau Kft.**-vel szembeni perbe - kiadta a ... 2000

Kft. részére (37. jkv. 11. oldal és 46. jkv. 7. oldal utolsó bekezdés). A rendelkezésre álló tanúvallomások és bizonyítékok, valamint a szerződések alapján megállapítható tehát, hogy az alperes csak a **M...bau** Kft.-vel szembeni perben érvényesített követelésének engedményezésére vállalt kötelezettséget, a 60 %-os üzletrészre vonatkozó vételi joggal kapcsolatban kötelezettsége nem állt fenn annak ellenére, hogy a szerződés 1.9.1. pontjában a felek tájékoztató jelleggel utaltak az ezzel kapcsolatos körülményekre.

Mivel az itt kifejtettek szerint az alperes az üzletrész átruházására irányuló kötelezettséget nem vállalt, az üzletrész **R...** Kft.-re történő átruházásával az alperes kártérítési felelősséget megalapozó jogellenes szerződésszegő magatartást sem valósított meg, így ez a szerződés teljesítésének jogos ok nélküli megtagadásaként sem értékelhető.

Az ítéletábra emiatt sem tartotta szükségesnek a felperes által indítványozott további bizonyítás lefolytatását az engedményezési szerződés tartalmára vonatkozóan.

A felperes keresetösségi joga és a teljesítés jogos ok nélküli megtagadása hiányában nem értelmezhető a felperes kártérítési igényének elévülése, így az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából a 12. oldal negyedik bekezdésétől a 13. oldal első bekezdés végéig tartó, az elévülésre vonatkozó részt a másodfokú bíróság mellőzi.

A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéletábra nem találta megalapozottnak a felperes fellebbezésének az elsőfokú ítélet kereseti kérelme szerinti megváltoztatására irányuló elsődleges kérelmét, ami az elsőfokú bíróság által az alperes javára megállapított perköltség tekintetében sem volt indokolt.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint az ügyvédi munkadíjra vonatkozó 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének b) pontja alapján rendelkezett, figyelembe véve a Kúria és a Fővárosi Ítéletábra részítéleteiben megállapított ügyvédi munkadíjat, valamint a fellebbezési és a felülvizsgálati eljárási illeték összegét. Az IM rendelet (6) bekezdése teszi lehetővé a bíróság számára a 3. § (2) bekezdése szerint megállapítható ügyvédi munkadíj leszállítását vagy felemelését, amennyiben az a jogi képviselő által kifejtett tevékenységgel nem áll arányban. A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú eljárásra meghatározott 3.035.000,- Ft + áfa összegű ügyvédi munkadíj a 95.400.000,- Ft pertárgyértékre, és az ügyben keletkezett számos, az alperesi jogi képviselő által benyújtott előkészítő iratra, a perben tartott tárgyalások számára, az azokon való jogi képviselői jelenlétre is figyelemmel nem volt eltúlzott. Az elsőfokú eljárás 2008. november 10-én indult, majd a bíróság 2012. szeptember 21-én csaknem a 3. év végén hozta meg az elsőfokú határozatot, amit a Fővárosi Ítéletábra részítéletként bírált el, nem érintve a másodlagos kereseti kérelmet. Az eljárás 2013. április 8-tól a Kúria előtt folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásra tekintettel annak 2014. február ...-i felfüggesztéséig, majd a Kúria részítéletét követően 2014. május 27-étől 2015. március 12-ig tartott. A több mint 3 éves időtartam alatt az alperesi jogi képviselő által kifejtett tevékenység olyan volumenű volt, amely nem indokolja a vonatkozó rendelet szerint megállapítható ügyvédi munkadíj mérséklését, függetlenül az előkészítő iratok tartalmától, figyelemmel arra is, hogy azok legnagyobb részben az ügy érdemére vonatkoztak. A periratokból megállapítható, hogy számos tárgyalásra került sor, amelyen az elsőfokú bíróság tolmács közreműködésével hallgatott meg tanút és a felperes ügyvezetőjét, ezek időtartama az átlagot meghaladta, a tárgyalásokon az alperes jogi képviselője jelen volt. A Fővárosi Ítéletábra és a Kúria a jogerős részítélet meghozatalakor a teljes pertárgyértékből kiindulva határozta meg a másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíj mértékét, amittől való eltérés az elsőfokú eljárásban sem volt indokolt.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - részben kiegészített és módosított indokolással - helybenhagyta.

Az eredménytelen fellebbezésre tekintettel a felperest a Pp. 239. § szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése, és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) bekezdése alapján kötelezte az alperes javára 1.500.000,- Ft + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség, valamint az illetékfeljegyzési joga folytán felmerült, le nem rótt 2.5000.000,- Ft illeték megfizetésére az állam javára a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2016. év február hó 18. napján

Dr. Buglyó Gabriella s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Ócsai Beatrix s.k.
bíró

. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő